

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Hieronymi Dandini Cæsenatis E Societate Iesv De Corpore
Animato Lib. VII.**

Dandini, Girolamo

Parisiis, 1611

XXXII. De neruis ex spinæ medulla productis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95641)

partium li. ca. 14. aliisque mox ad pulmonum tunnicam & cordis inuolucrum & basim, attentus tandem stomacho simul cum eo permeat septum, atque in vëtris os superiorëmq; eius regionem ferè absumitur. Tantùm ex latere dextro ad inferius quoq; orificium, & iecoris cauum ramus quidam descendit. Vt non dubitauerit Galenus in ca. 11. lib. 9. operis citati par hoc totum asserere propter ventrem factum fuisse, quòd exquisitus alimenti sensus animali maximè necessarius foret.

Septimum ac postremum per aliquot disiectis irem furculis, qui mox in vnum coeunt, vt ex vltimo cerebri erumpit, vbi iam medulla spinam ingreditur, ita cæteris diuisus est. E cranio egressum cohaeret cum sexto ob maius vtriusque robur ac firmitatē. Eandemque ob causam validis ea membranis natura circūdidit. Ab illo proximi laryngis, & ossis voidis, & qui scapulas sursum mouet, quique tonsillis & faucibus adherent muscoli accipiunt furculos sed præcipua pars ad interiores linguæ musculos dirigitur. Atque hi sunt nerui, qui ex cerebro egrediuntur.

DE NERVIS EX SPINAE
medulla productis.

CAPVT XXXII.

Spine medulla alterum cerebrum.

Vod est capiti & superioribus partibus cerebrum, hoc inferioribus artubus existit spine medulla velut propago cerebri (eam quibusdam libuit longum cerebrum appellare) ad subiectas regiones transmissa, quòd ex cerebro non possent ad eas tūdē immediatē nerui deduci. Fuisent enim in tam longo itinere circuitusque multiplici, molles ac tenues cū sint, periculosi multis obnoxii. Deinde vt artus fortes & prauales omnino habent motus, sic præduris indigebant neruis: quos mollis cerebrum suppeditare nō poterat. Nec enim inter eos omnes, qui ex illo prodeunt, vllus est absolutē durior; seti aliqui cum mollioribus comparati, maximè ij, qui septimi paris sunt, duriores appellantur. Vt ergo ad viscera omnia, et si spine propinquiora, quàm cerebro, ex cerebro tamen potius, quàm ex spine, producti sunt nerui: quòd eorum mollior est substantia: neque duris ad motum, sed mollibus ad sentiendum opus habebant. Ita sanè ad solidiorem artuum substantiam motusque vehementes, non ex cerebro (quamuis ad humeros & brachia commodè possent) verūm ex spine duriores eos & ad impetus sustinendos aptiores deriuari oportuit. quemadmodum enim postiores cerebri partes minis, quàm anteriores, molles sunt, sic durior est spine cerebro. Neque cerebrum duriorum, neque molliorum spine neruorum principium esse possunt: sed molliorum illud, hæc duriorum. Ea tamen conditione & lege, vt quò magis illud ad posteriores partes recedit, eò minis molles fundat neruos: magis autē duos hæc, quò à cerebro longius discesserit.

Propterea priores cerebri nerui tum sensuum omnium functiones exequuntur, vidēdi, audiēdi, odorandi, gustandi, tangēdi: tum eorum aliqui motum quoque faciunt, in oculo, lingua, larynge, faciei musculis. Posteriores autem, qui spine sunt, motum duntaxat habent, & ex sensibus

A tactum, quo nullius planè priuatur neruus. Itaque non ineptè cerebrum velut fontem, spinam velut fluiuium ex fonte deductum cogitauimus. Quidum per totam corporis, hoc est spine longitudinem fluit, neruus hinc inde plurimos mittit ad vniuersum corporis nostri agrum irrigandum, & spiritus, velut pinguedinis cuiusdam aspersione fecundandum, quo animales actiones plurimas germinare queat. Aut cerebrum intelligimus vt arboris radicem, ex qua propagines multæ progerminant: & spinam velut caudicem & truncum, qui mox in plurimos discissus ramos abundè fructus adferat.

B Ex singulis namque vertebrais ad latus vtramque dum emittit neruum, interdum quinquaginta octo, interdum sexaginta nerui in homine numerantur. Ex quibus viginti nouem aut triginta paria existunt: quorum septem ex ceruicis, duodecim ex dorsis, quinque ex lumborum vertebrais, ac demum quinque aut sex ex ossē sacro prodeunt. In aliis animalibus plura etiam pro vertebrais numero visuntur.

C Horum primum par exile est: & ideo ad solos primæ vertebrae incubantes musculos dicitur. Alterum insignius, parte maxima circa aures & capitis posteriora per eius cutem ad verticem vsque fertur; reliqua in proximos musculos cum priore distribuitur. Tertium musculus illis offertur, qui maxillas mouent, & ceruicem ac caput retrò flectunt.

Quartum tūm tertio commiscetur, tum ad ceruicem item tendit, ad musculum buccarum motorem præcipuum, & ad alios vertebrais adnatos. Tum demum tenuem deorsum flectit propaginem; quæ mox cum quinti & sexti parium ramulis copulata septum transversum ingreditur.

D Quintum igitur altero ramo spine vertebrais applicatur: altero furculis in ceruicis & scapulam brachiumque attollentibus musculis, & cute vel vsque ad medium & amplius longitudinis brachii relictis, deorsum ducta & quarti item & sexti, & quarto interdum prætermisso, septimi ramo assumpto; septi neruum constituit, qui medio illi inseritur, vbi caput est musculi. In descensu autem, vt intersepientibus thoracem membranis fulcitur, sic non nihil illis largitur.

E Sextum ad scapulas potissimum, ceruicem, partesque proximas pertinet. Nam pluribus omnino neruis opus fuit illis musculis, qui & vehementibus motibus & magnam molem attollentibus erant perfuncturi. Sed & septi neruum, vt dictum est, adauget: mōxque cum duobus deinceps exorientibus partibus coit, vt validum omnes simul neruum subministrent brachio. Hæc enim ambo, septimum & octauum, ita ferè dispensantur: atq; tum ab illis, tum à quinto, sexto, & nono, sex planè paribus, omnes brachii nerui deriuantur.

Esti septimum ad spinam quoque & ceruicis buccalq; mouēt musculos & ad septi interdum neruum fundat ramos. Atque octauum, quod dorsis aut thoracis est primum gracilliorè ramum inter vertebrais & alios illius regionis musculos demittit. Tum crassiore, à septimo & interdum nono pari accepto furculo, in brachium dirigit, multiplici hinc inde propagine.

Nonum eodem rotum præter exiles quædam partes in costis, thorace, & incumbentibus illi musculis relictas sese proripit. Sed hæc omnia pa-

Cerebrum fuit
spina fluit.

Cerebrum vbi
dixit, spina can
dex & trisus.

Quot nerui ex
spina.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

ria ita in vnum coeunt & post diuiduntur rursumque permiscetur & separantur; vt dici non possit, quis neruus à quonam eorum pari pèdeat. Propterea verò ita permiscetur, vt in tam longo progressu tutior sit ductus. Duriores enim euadunt, viribusque iunctis ad iniurias sustinendas robustiores. Deinde sex præcipuos extendunt ramos, qui plurimas passim musculis & cuti brachiis propagines offerunt, alias alijs insigniores. Atque ita per totum brachium, cubitum, & manum disperguntur.

10. Decimum verò, vndecimum, & consequentia reliqua ex dorso vertebris emergentia vsque ad vigesimum, quod lumborum est primum, eandem propemodum omnes distributionem habent. Nam singula duos in ramos diuisa minorem ad spinæ vertebrae flectunt adnatis musculis inferendum: maiorem post furculos sexti cerebri paris neruo oblatos inter costarum intervalla ita dirigunt ad anteriora, vt qui ex veris costis assurgunt, pectoris os, humeros, scapulas, musculos, thoraci instratos, & omnes pectoris partes attingant: qui verò ex spurijs, in abdominis anteriorem progrediuntur partem; & ab vtriusque ad eutem quoque perueniant furculi.

Iam vigesimum & quatuor alia huic proxima paria, quæ ad lumbos pertinent, subsequuntur. Hæc omnia ramum vt superiora in vertebris adnatis musculis ponunt. Deinde ad abdomen contendunt, & alios quosdam, qui brachium, dorsum, & femur mouent, musculos. Nec non furculos offerunt sexti cerebri paris ramo, quem per costarum radices reptare dixi atque in intestina visceraque distribui. Cæterum vt ad testes cum seminaria arteria descendit à vigesimo pari ramus (nisi, vt interdum fit, à memorato sexto cerebri descenderit:) sic à tribus postremis nonnulli in femur prolabantur nerui.

25. Vigessimus quintus ex ossis sacri cum vltima lumborum vertebra coniunctione erumpit; in eoque priora omnia imitatur, vt alterum in vertebris relinquat ramum, alteròque in ilium musculis posito, ad crus totum declinat. Sed antequam cum alijs consequentibus, quæ eodem diriguntur, coeant; alium musculis ilium & abdominis non

A contemendum dat neruum. Tum permiscetur cum reliquis.

Nam quæ commemoranda supersunt quinque paria (de homine loquor: siquidem in cane, simia, & alijs bestiis paulò secus habet) dum ex ipso sacro ossè promanant, ramum ad ilium ossisque illius posteriores musculos mittit. Deinde tria illorum superiora, vigesimumseptimum, & vigesimum octauum, declinantia in crus ita cum vigesimo quinto permiscetur, quemadmodum de illis dictum est: quæ brachium adeunt. Nam præter tres non exiguos neruos à vigesimo secundo, vigesimo tertio, & vigesimo quarto, quæ lumborum sunt, paribus in crus detrusos & supra genu consumptos in femore; præter sobolem quandam à vigesimo tertij neruo deriuatam & ad pedis vsque pollicem extensam: quartus efficitur ex vigesimo quinti, & subsequentiū trium permixtione. Qui non solum tribus prioribus multo crassior est, sed omnium totius corporis neruorum crassissimus: Et verò etiam durissimus. Quippe ex vltima spine parte omnium durissima maximèque à molli cerebro distante exoritur. Hic per totum crus ducitur modisque plurimis spargitur. Sed in femore minùs multò, quàm in tibia. Quoniam in illo tres priores nerui multifariam distributi consistunt: ad hæc autem is solus peruenit, præter tenuem vigesimo tertij paris ramulum, qui paulò antè significatus est.

Tandem postrema duo, vigesimum nonum, & trigessimum, per breuia sunt atque in ani musculis, pudendo, vesicæ, vteruè ceruicæ digeruntur.

Quod verò ex sexto ossis sacri ossè velut dorsalis medullæ vltimum prodit, neruum coniugis expertem Auicennæ & quibusdam alijs appellare libuit. Alij, inter vincula numerarant. Certe nec more nec vtu nerui dispensatur. Et vt ossium extremitas cartilago esse solet; sic illud ad cartilagine spectare potest. Atque hic erit mihi de neruis dicendi finis. Nec de neruis modò, sed de omnibus quoque partibus, quibus corpus conficitur idoneum animæ futurum, tum diuersorium, tum ad infinitas vires exprimendas organum. Deque triplici vasorum genere, quibus illud continenter irrigatur, vt & conseruetur & operati possit.

F I N I S,